

## ISPITNI IZVJEŠTAJ br. 215164-I

### o uzorkovanju i analizama onečišćujućih tvari u zraku

GKP "ČAKOM" d.o.o. ČAKOVEC
Datum 27-08-2015
Broj 6262

<b>Lokacija:</b>	Odlagalište neopasnog otpada „Totovec“
<b>Mjesto uzorkovanja:</b>	Prostor između dviju laguna (MU-1)
<b>Datum uzorkovanja:</b>	30.6.2015. – 30.7.2015.
<b>Datum izvještaja:</b>	20.8.2015.
<b>Verzija izvještaja:</b>	1
<b>Broj stranica izvještaja:</b>	12
<b>Broj priloga:</b>	3
<b>Naručitelj:</b>	GKP ČAKOM d.o.o. Mihovljanska bb 40000 Čakovec

Ovaj se ispitni izvještaj ne smije umnožavati, osim u cijelosti i uz pismenu suglasnost tvrtke ANT d.o.o.  
Navedeni rezultati se odnose isključivo na mjesta mjerenja i uvjete mjerenja koji su opisani u ovom ispitnom izvještaju.

## 1. PROPISI, MJERNE METODE, STANDARDI

1. Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13),
2. Zakon o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14)
3. Pravilnik o praćenju kvalitete zraka (NN 3/13)
4. Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12)
5. VDI 4320 Blatt 2 – Messung Atmosphärischer Depositionen Bestimmung des Staubniederschlags nach der Bergerhoff – Methode (eng. Measurement of atmospheric depositions - Determination of dust deposition according to the Bergerhoff method)
6. RU-I-01 Određivanje ukupne taložne tvari (Izdanje:1, vrijedi od: 06.05.2013.)

### 1.1. Primjenjene granične vrijednosti onečišćujućih tvari u zraku (GV)

Vrijednosti dobivene uzorkovanjem i analizama ukupne taložne tvari (UTT) te metala u njoj uspoređene su s graničnim vrijednostima propisanih Uredbom o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12):

#### PRILOG 1.

Granične i ciljne vrijednosti s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi i kvalitetu življenja (dodijavanje mirisom)

E. Granične vrijednosti razina ukupne taložne tvari (UTT) i sadržaja metala u njoj

Onečišćujuća tvar	Vrijeme usrednjavanja	Granična vrijednost (GV)
UTT	kalendarska godina	350 mg/m <sup>2</sup> d
Olovo (Pb)	kalendarska godina	100 µg/m <sup>2</sup> d
Kadmij (Cd)	kalendarska godina	2 µg/m <sup>2</sup> d
Talij (Tl)	kalendarska godina	2 µg/m <sup>2</sup> d

## **PREDMET ISPITIVANJA**

### **2.1. Svrha mjerenja**

Na temelju narudžbenice br. 469/15-N od strane tvrtke GKP Čakom d.o.o. na jednoj lokaciji unutar odlagališta neopasnog otpada „Totovec” provedeno je mjerenje koncentracije slijedećih parametara: ukupna taložna tvar (UTT) i određeni metali u ukupnoj taložnoj tvari. Uredbom o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12) propisane su pojedine onečišćujuće tvari koje se mogu naći u zraku kao posljedica rada određenih tehnoloških postrojenja i drugih izvora te njihove najviše dopuštene vrijednosti – granične vrijednosti (GV). Analizom dobivene koncentracije uspoređene su s odgovarajućim graničnim vrijednostima Uredbe (NN 117/12).

### **2.2. Ispitivane onečišćujuće tvari**

- koncentracija ukupne taložne tvari, UTT ( $\text{mg}/\text{m}^2\text{d}$ )
- koncentracija olova (Pb) u UTT-u ( $\mu\text{g}/\text{m}^2\text{d}$ )
- koncentracija kadmija (Cd) u UTT-u ( $\mu\text{g}/\text{m}^2\text{d}$ )
- koncentracija talija (Tl) u UTT-u ( $\mu\text{g}/\text{m}^2\text{d}$ )

### **2.3. Ispitivani okolišni uvjeti**

- Temperatura zraka ( $^{\circ}\text{C}$ )
- Tlak zraka (hPa)
- Relativna vlažnost zraka (%)



## 2.4 Mjerne metode

Postupak određivanja ukupne taložne tvari (UTT) podijeljen je u dvije faze: uzorkovanje i analiza uzoraka. Laboratorij tvrtke ANT d.o.o. akreditiran je za uzorkovanje ukupne taložne tvari, dok su analize mase ukupne taložne tvari (UTT) i teški metali određeni u vanjskom akreditiranom laboratoriju: Bioinstitut d.o.o., R. Steinnera 7, 40000 Čakovec, čije se analize nalaze u prilogu Izveštaja.

Primjenjene metode za uzorkovanje UTT-a:

- Vlastita metoda: RU-I-01, izdanje 1 (prema VDI 4320 Blatt 2)\*

Primjenjene metode za analizu UTT-a i teških metala u UTT-u\*\*:

- HRN EN 15586:2008\* (analiza Pb i Cd)
- HRN EN 13657:2008 (analiza Tl)

\* akreditirana metoda sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17025:2007

\*\* navedeni parametri određeni su u vanjskom laboratoriju koji je akreditiran sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17025:2007

**POPIS MJERNE OPREME ZA UZORKOVANJE I ANALIZU****Oprema za uzorkovanje UTT-a**

<b>Oprema:</b>	Stalak za sakupljač za određivanje UTT-a
<b>Oznaka:</b>	ANT-I-05.1
<b>Tip:</b>	Metalni
<b>Visina:</b>	1,5 m
<b>Zaštita od ptica</b>	NE
<b>Tip:</b>	Plastični
<b>Sakupljač</b>	<b>Promjer:</b> 11 cm
	<b>Visina:</b> 15 cm

**Oprema za određivanje okolišnih uvjeta**

<b>Oznaka:</b>	ANT-E-10.1
<b>Naziv:</b>	Digitalni termohigrobarometar
<b>Proizvođač:</b>	Conrad EL
<b>Tip:</b>	TE689NL
<b>Serijski broj:</b>	-

**Upotreba opreme za ispitivanje slijedećih parametara:**

ambijentalni tlak:	mjerni raspon: 750 – 1100 hPa
okolišna temperatura:	mjerni raspon: -10 - +60 °C
	rezolucija: 0,1 °C
ambijentalna temperatura:	mjerni raspon: -5 - +50 °C
	rezolucija: 0,1 °C
ambijentalna vlaga:	mjerni raspon: 25 – 90 %
	rezolucija: 1 %
okolišna vlaga:	mjerni raspon: 25 – 90 %
	rezolucija: 1 %

**Oprema za analizu UTT-a**

Analitička oprema koja se odnosi na analizu uzoraka (određivanje mase UTT-a i metala u UTT-u) vezana je za vanjski laboratorij.

## 4. LOKACIJA UZORKOVANJA

Uzorkovanje je provedeno na lokaciji odlagališta neopasnog otpada „Totovec“ na jednom mjestu:

### 1. Prostor između dviju laguna (MU-1)

Preporuke za odabir mjesta uzorkovanja dani su u standardu VDI 4320 Blatt 2:

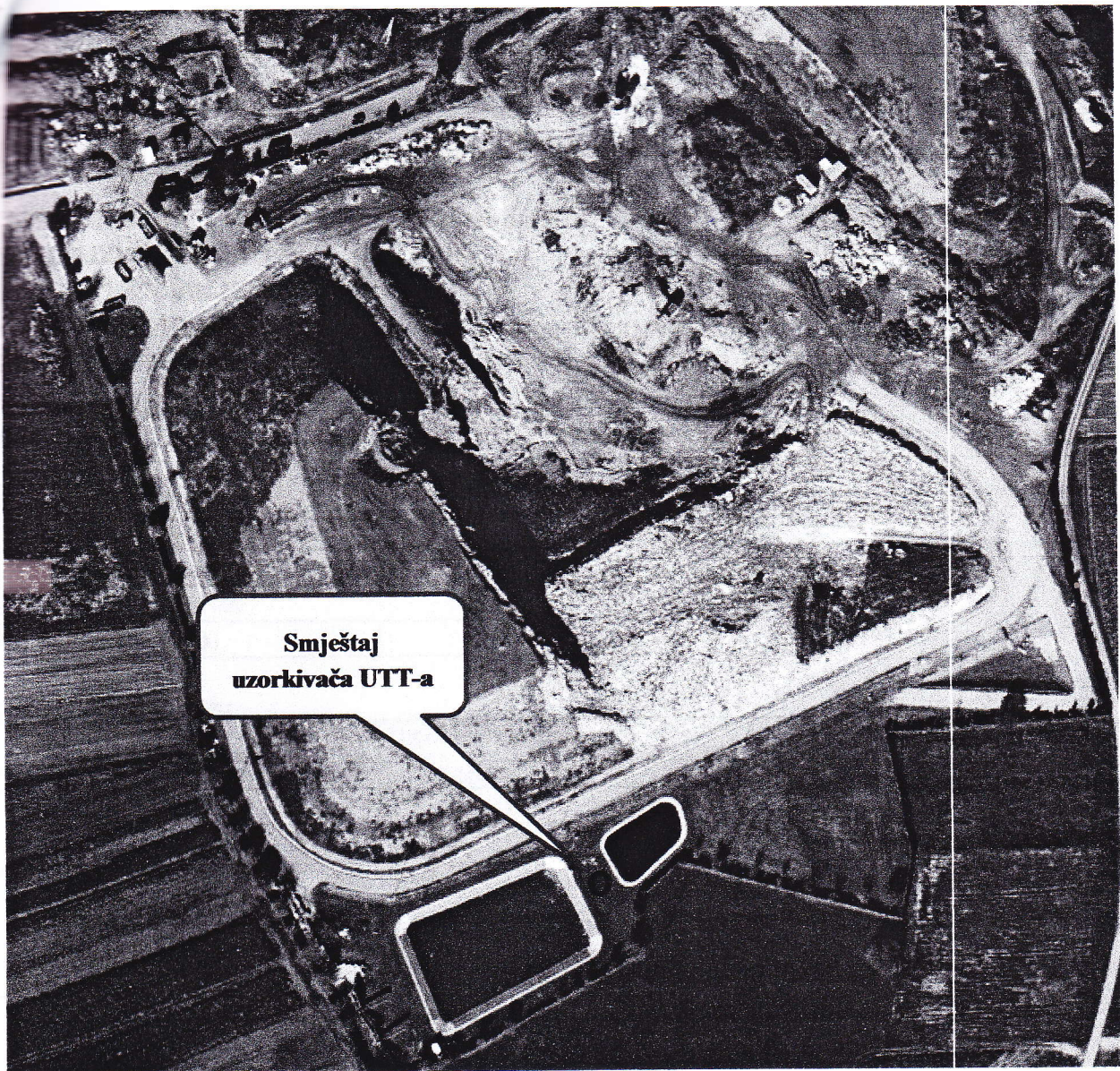
- Potrebno je osigurati nesmetano prirodno strujanje zraka oko sakupljača, a posebnu pozornost treba obratiti na utjecaj vrhova brda, planina, rubova grebena, zgrada, drveća i sl.
- Kad god je moguće, udaljenost pojedinog sakupljača od nekog objekta bi trebala biti veća od visine objekta, ili ako se radi o određenoj prepreci, barem na udaljenosti dva puta većoj od visine prepreke.
- Ne preporučuje se uzorkovanje na granici tla i zraka, već se preporuča da visina uzorkovanja bude u rasponu od 1-2 m. Na taj način se značajno smanjuje mogućnost sakupljanje materijala koji nije porijeklom iz atmosfere. Pri uzorkovanju treba obratiti pozornost na visinu vegetacije, a na višim nadmorskim visinama potrebno je voditi brigu o visini snijega.
- Ako postoji opasnost za kontaminacijom uzorka ptičjim izmetom, potrebno je koristiti stalak za sakupljanje sa zaštitom protiv ptica. Lokacija uzorkovanja bi trebala biti takva da se spriječi upadanje lišća.

Definirana mjerna mjesta zadovoljavaju preporuke standarda VDI 4320 Blatt 2. Na slici 1 prikazano je mjesto na kojima je bio postavljen uzorkivač za UTT.

Koordinate (HTRS96) mjesta uzorkovanja:

Oznaka mjesta uzorkovanja:	HTRS96 koordinate	
	E	N
MU-1	496078,937	5133902,862





Slika 1. Prikaz uzorkivača za UTT na lokaciji uzorkovanja MU-1



## 5. REZULTATI

Tablica 1. Izračuni ispitivanih vrijednosti za mjesto uzorkovanja MU-1

**NARUČITELJ:** GKP Čakom d.o.o.  
**BROJ IZVJEŠTAJA:** IZ 215164-I  
**BROJ PLANA MJERENJA:** 215164  
**LOKACIJA UZORKOVANJA:** Odlagalište neopasnog otpada "Totovec"  
**MJESTO UZORKOVANJA:** Prostor između dviju laguna  
**OZNAKA UZORKA** MU-1  
**DATUM UZORKOVANJA:** 30.6.2015 - 30.7.2015

## OKOLIŠNI UVJETI:

Parametar	Prije uzorkovanja	Poslije uzorkovanja
a) temperatura zraka (°C)	27	15
b) vlažnost zraka (%)	70	98
c) tlak zraka (hPa)	1021	1015

## SLIJEPA PROBA:

Oznaka uzorka	Utvrđena koncentracija (mg/m <sup>2</sup> d)	Kriterij (mg/m <sup>2</sup> d)	Zadovoljava (DA/NE)
MU-0	0	< 4	DA

## REZULTATI ANALIZE:

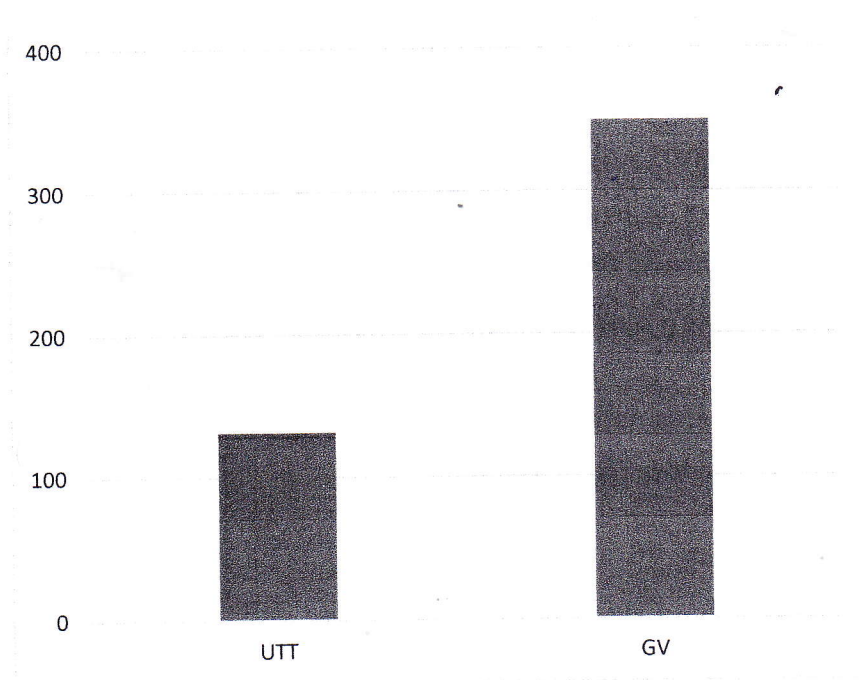
## Ukupna taložna tvar (UTT)

Parametar	Utvrđena koncentracija (mg/m <sup>2</sup> d)	GV (mg/m <sup>2</sup> d) (prema Uredbi)	Zadovoljava (DA/NE)
Masa UTT-a	131,92	350	DA

## Teški metali u UTT-u

Parametar	Utvrđena koncentracija (µg/m <sup>2</sup> d)	GV (µg/m <sup>2</sup> d) (prema Uredbi)	Zadovoljava (DA/NE)
Olovo (Pb)	1,3139	100	DA
Kadmij (Cd)	0,0008	2	DA
Talij (Tl)	<0,0791	2	DA





Slika 3. Grafički prikaz usporedbe utvrđenih vrijednosti UTT-a na ispitivanim mjestim s graničnom vrijednosti propisanom Uredbom (NN 117/12)

## OCJENA REZULTATA MJERENJA

- Dobiveni rezultati odnose se na uzorke koji su prikupljeni u razdoblju od 30.06.2015. do 30.07.2015.
- Rezultat mjerenja koncentracije ukupne taložne tvari (UTT) na lokaciji MU-1 ispod je granične vrijednosti ( $350 \text{ mg} / \text{m}^2\text{d}$ ) propisane Uredbom o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12), a utvrđena koncentracija iznosila je  $131,92 \text{ mg} / \text{m}^2\text{d}$ . Analiza metala u ukupnoj taložnoj tvari na predmetnoj lokaciji pokazuje da su koncentracije olova (Pb), kadmija (Cd) i talija (Tl) ispod graničnih vrijednosti propisanih Uredbom o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12).

Izvještaj sastavili:

Matija Meseljević, mag.biol.

Adrijana Cvrtila, dipl.ing.

Izvještaj pregledao:

Zoran Mačkić, voditelj laboratorija



## 7. PRILOZI

1. Plan uzorkovanja br. 215164
2. Ispitni izvještaj br. O/964/15 laboratorija Bioinstitut d.o.o., R. Steinera 7, Čakovec
3. Ovlast Ministarstva zaštite okoliša i prirode za određivanje ukupne taložne tvari